

SØNDAG 4. JANUAR 2015 15.00

NYTÅRSKANTATER

KANTATE 58 "ACH GOTT, WIE MANCHES HERZELEID" KANTATE 63 "CHRISTEN, ÄTZET DIESEN TAG" KANTATE 190 "SINGET DEM HERRN EIN NEUES LIED"

Johann Sebastian Bach

ENGHAVE BAROK

KLAUDIA KIDON • DANIEL CARLSSON • MATHIAS HEDEGAARD • JAKOB BLOCH JESPERSEN

WWW.ENGHAVEBAROK.DK

ENGHAVE KIRKE

SØNDER BOULEVARD 120 - OVERFOR ENHAVE S-STATION

DR P2

OPTAGES AF DR OG UDSENDES
MANDAG 5. JANUAR 19.20 I P2 KONCERTEN

VESTERBRO SOGN

FOLKEKIRKEN PÅ VESTERBRO

JOHANN SEBASTIAN BACH (1685–1750)

Kantate 190 "Singet dem Herrn ein neues Lied"

Kantaten "*Singet dem Herrn ein neues Lied*" er Bachs første nytårskantate fra årene i Leipzig. Kantaten havde sin førsteopførelse 1. januar 1724. Desværre er de to første satser af denne kantate delvis gået tabt og kun stemmerne til de to violiner og de fire sangere er overleveret til vores tid. Det skyldes muligvis, at Bach selv tog stemmerne ud da de skulle genbruges i 1730 til en lejlighedskantate, i forbindelse med tohundredårsfejringen af den Augsburgske bekendelse¹. Det var et oplagt valg at bruge netop denne kantate til den lejlighed, for *Luthers tyske Te Deum*: "*Herr Gott, dich loben wir, Herr Gott, wir danken dir*" citeres i tekst og musik i de to indledende satser².

Med kendskab til instrumentariet i den komplette sidste sats og til Bachs kompositions- og instrumentationsteknik, er det dog forholdsvis enkelt at genskabe de to delvis bortkomne satser i overbevisende stil. I de overleverede kor- og violinstemmer findes nemlig tilstrækkeligt tema- og motivmateriale til at kunne give et kvalificeret bud på, hvordan Bachs oprindelige satser har lydt, ved simpelthen at udfylde de manglende stemmer på rette sted. Ikke helt ulig en Sudoku. Og ligesom Sudoku'en stammer den rekonstruktionen som vi bruger til 1. sats, ved denne opførelse, også fra Japan. Den er nemlig lavet af *Masaaki Suzuki* og hans søn *Masato Suzuki*, der som henholdsvis dirigent og organist står bag den berømmede samlede indspilning af alle Bachs kantater med *Bach Collegium Japan*. Til 2. sats har vi vendt blikket mod Holland, og bruger en rekonstruktion som *Ton Koopman* har lavet til sin komplette indspilning af Bachkantaterne med *Amsterdam Baroque Orchestra & Choir*.

Åbningskoret "*Singet dem Herrn ein neues Lied*" deler tekst med Bachs motet af samme navn (BWV 225), som består af uddrag fra Salmernes bog vers 149:1, 150:4 og 150:6. Satsen falder i tre dele som en ABA-form, hvor hver del afgrænses af det før-omtalte *Te Deum*, som synges unisont af alle fire stemmer. En stærk og ikke ofte brugt effekt i Bachs produktion. Samme *Te Deum* danner rammen om det følgende koral-recitativ, hvor bas, tenor og kontratenor på skift udtrykker håb om, at Gud vil se i nåde til os i det nye år, og takker for det gamle.

Grundet overleveringen af kildematerialet til denne kantate, kendes instrumentariet til de to arier, 3. og 5. sats, ikke. I 3. sats har vi valgt at lade strygerne akkompagnere kontratenoren, der refererer til Juleevangeliets hyrder på marken ved Betlehem. Hyrde-temaet forsætter ind i bassens recitativ, men afsluttes med reference til Jesu Navngivning, som falder på Nytårsdag: "*So fang ich dieses Jahr in Jesu Namen an*". Jesu navn bruges da også efterfølgende som *anafor*³ i duetten for tenor og bas. Også i denne 5. sats må vi gætte os til det *obligate instrument*⁴, men omfang og stil kunne pege i retning af enten obo d'amore eller violin og valget er faldet på sidstnævnte ved denne opførelse.

Til slut ønsker tenoren et godt nyt år til samfundets vigtigste institutioner: kirken, skolen, byrådet og domstolen, førend kantaten afsluttes med anden vers af Johannes Hermans nytårs salme "Jesu, nun sei gepreiset", hvortil Bach på festligste vis skyder nytåret ind med hele ni på hinanden følgende trompetfanfarer, som en hyldest til Treenigheden!

Kantate 58 "Ach Gott, wie manches Herzeleid"

Kantate BWV 58 blev første gang opført i Leipzig 5. januar 1727 på søndag efter nytår. Den udgave af kantaten, som er overleveret til os i dag, stammer dog fra en opførelse på samme søndag enten 1733 eller 1734, hvor Bach både tilføjede tre obostemmer i åbnings- og slutsatsen og desuden omskrev den midterste sopranarie fuldstændig.

I sin endelige ordning af kantate-årgangene placerede Bach denne kantate blandt koralkantaterne i anden årgang – nok som en acceptabel erstatning for en manglende kantate til denne søndag. For denne kantate er egentlig ikke en koralkantate: ingen af de midterste satser refererer tekstligt eller musikalsk til den koralmelodi som sopranen synger i åbnings- og slutsatserne. Og selvom det er den samme melodi, sopranen synger i de to ydersatser, stammer teksterne her fra to forskellige salmer; henholdsvis første vers af Martin Mollers "Ach Gott, wie manches Herzeleid" og femte vers af Martin Behms "O Jesu Christ, meins Lebens Licht".

Derimod tilhører BWV 58 en anden slags kantate, som Bach komponerede adskillige af; nemlig *dialogkantaterne*⁵. I *dialogkantaterne* trækker Bach på en tradition som kan føres helt tilbage til middelalderen: dialogen mellem Sjælen og Jesus, Synderen og Frelseren. I disse kantater repræsenterer sopranen Sjælen og bassen (den traditionelle *Vox Christi*⁶), repræsenterer Jesus. Denne dialog er tydeligst i de to ydersatser. Sopranen (Sjælen) udtrykker i koralerne bekymring og sorg og bassen (Jesus) beroliger. Således kombineres de to forskellige tekster til en opbyggelig dialog.

Åbningssatsen er en langsom, traurig og dog majestætisk fransk sats med en kromatisk nedadgående baslinje som billede på verdens lidelser.

Imellem de to ydersatser (begge *basarier med sopran-cantus-firmus*⁷) fuldendes symmetrien i de mellemliggende satser med *basrecitativ – sopranarie – sopranrecitativ*. Som et gennemgående tema for kantatens tekst er forventningen om, at Gud skal lede os til et andet land, og at denne verdens lidelser derfor er lettere at bære. Som en allegori herfor beretter bassen, i sit recitativ, fra søndagens læsning, Matthæusevangeliet kapitel 2, vers 13–23, hvor Herodes' befaler at dræbe alle drengebørn i Betlehem og en engel viser sig i en drøm for Josef og fortæller, at familien skal flygte til Ægypten. Med en næsten naiv enkel melodi udtrykkes i sopranen/sjælens arie glæden ved livet trods denne verdens lidelser, når blot man har tiltro til Gud. Og i det efterfølgende recitativ forhåbningen om at måtte se paradiset allerede i dag. Paradiset, som i sidste sats beskrives som sopranen/sjælens rette fædreland.

BWV 63 "Christen, ätzet diesen Tag"

Kantaten "*Christen, ätzet diesen Tag*" hører til blandt Bachs forholdsvis tidlige vokalværker fra tiden i Weimar. De bedste bud på en førsteopførelse er juledag 1713 eller 1714. Da teksten kun har enkelte referencer til juleevangeliet og da Bach derfor hverken har komponeret hyrdemusik, englesang, eller vuggevise (hvilket ville have passet til juledags læsning), opleves kantaten først og fremmest som en fest-kantate, der også passer fint til brug i forbindelse med nytår.

Orkesteret er i denne kantate usædvanligt stort, med hele fire trompeter, pauker, tre oboer og fagot, samt de obligatoriske strygere og continuo-gruppen. Det er i det hele taget en stort anlagt kantate, som formmæssigt er symmetrisk opbygget omkring kantatens midterste sats: den 4. sats, som er tenorens *secco-recitativ*⁹. Herom er, også ganske usædvanligt, hele to duetter: 3. sats for sopran og bas og 5. sats for kontratenor og tenor, samt to *accompagnato-recitativer*⁹: 2. sats for kontratenor og 6. sats for bas. To ydersatser for den fulde besætning omkranser som en stor forgyldt ramme hele herligheden med prompt og pragt. Desuden er satserne 1,3,5,7 alle bygget op i ABA-form, hvilket understreger kantates stramme symmetriske opbygning.

Bach åbner kantaten med en festlig og dansant tredelt sats. Sjov nok, skaber Bach her en fuga med en udskrevet trille som tema, som er fuldstændig ens med det tema, han fugerer i åbningskoret til sit Juleoratorium 20 år senere.

I kontratenorens *accompagnato-recitativ* viser Bach Satans slavekæder ved, på dette sted at skabe en fortættet strygelsesats omkring kontratenorens kæder af 16-dele. I den efterfølgende duet for sopran og bas hersker ro og salighed: *"Gud, du har ordnet det vel"*, førend tenoren i det centrale recitativ spender buen og hvæsser sværdet for Davidstammens løve med hurtige opadgående bevægelser.

Den næste duet for kontratenor og tenor er en galant sats med strygerakkompagnement, hvor kristenheden kaldes sammen for at takke Gud. Samme ærinde har bassen i sit *accompagnato-recitativ*: *"stig glædelig mod himmelen og tak Gud!"*

Slutkoret åbner med trompeters og paukers magtfulde fanfarer, som bliver modsvaret af det øvrige orkestres nærmest flugtagtige tema. Den militaristiske gestus afveksles af korets mere afdæmpede motetsang, men i B-delen står det klart, at fanfarerne fungerer som skræk og advarsel for Satan: *"Lad det aldrig ske, at Satan skal volde os kvaler"*.

Jakob Bloch Jespersen

¹ *Den Augsburgske bekendelse = bekendelsesskrift for Den Evangelisk-Lutherske kirke, oprindeligt udarbejdet til og oplæst for den tyske rigsdag i Augsburg 1530, som en redegørelse for tro og kirkeordning i de fyrstendømmer og byer, der havde tilsluttet sig Reformationen.*

² *Te Deum = latinsk hymne til Treenighedens pris. Luther lavede en tysk oversættelse i 1529 til brug ved de lutherske gudstjenester.*

³ *Anafor = systematisk, parallel gentagelse af et ord i begyndelsen af et antal på hinanden følgende sætninger eller verslinjer.*

⁴ *Obligat instrument = et bundent/ledsagende instrument. Ofte selvstændigt fremtrædende med solistisk præg.*

⁵ *De øvrige dialogkantater er:
BWV 32 Liebster Jesu, mein Verlangen
BWV 49 Ich geh' und suche mit Verlangen
BWV 57 Selig ist der Mann
BWV 152 Tritt auf die Glaubensbahn*

⁶ *Vox Christi = Kristi stemme, kendes hos Bach primært fra de to passioner, men bruges også mange steder i kantaterne.*

⁷ *Cantus Firmus = en melodilinje som ligger til grund for en satskomposition. Teknikken anvendes helt tilbage i middelalderen, hvor gregorianske hymner dannede grundlag for flerstemmige vokalsatser. Hos Bach er der som regel tale om tyske reformatoriske salmemelodier.*

⁸ *Secco-recitativ = "tørt recitativ", som kun akkompagneres af continuo-gruppen (cello og orgel + evt. lut og/el. violone). Ofte blot med enkeltstående akkorder.*

⁹ *Accompagnato-recitativ = recitativ akkompagneret af orkester.*

Optages af Danmarks Radio

Udsendes som P2 Koncerten

mandag 5. januar kl. 19.20

PROGRAM

*Af hensyn til et sammenhængende forløb beder vi om,
at eventuelt bifald først finder sted til sidst*

Kantate 190 "Singet dem Herrn ein neues Lied!"

1. Kor

Singet dem Herrn ein neues Lied!
Die Gemeinde der Heiligen soll ihn loben!
Lobet ihn mit Pauken und Reigen, lobet ihn
mit Saiten und Pfeifen!

Herr Gott, dich loben wir!

Alles, was Odem hat, lobe den Herrn!

Herr Gott, wir danken dir!

Alleluja!

Syng Herren en ny sang!

Alle de fromme skal i fællesskab prise ham.

Pris ham med pauker og dans,
med strengespil og fløjter!

Herre, vor Gud, dig priser vi!

Alt som ånder skal lovprise Herren!

Herre, vor Gud, vi takker dig!

Halleluja!

2. Koral & Recitativ – kor, bas, tenor & kontratenor

Herr Gott, dich loben wir,
Dass du mit diesem neuen Jahr
Uns neues Glück und neuen Segen schenkest
Und noch in Gnaden an uns denkst.

Herr Gott, wir danken dir,

Dass deine Güte
In der vergangen Zeit
Das ganze Land und unsre werte Stadt
Vor Teuerung, Pestilenz und Krieg behütet hat.

Herr Gott, dich loben wir,

Denn deine Vätertreue
Hat noch kein Ende,
Sie wird bei uns noch alle Morgen neu.

Drum falten wir,
Barmherzger Gott, dafür

In Demut unsre Hände
Und sagen lebenslang
Mit Mund und Herzen Lob und Dank.

Herr Gott, wir danken dir!

Gud, vor Herre, vi priser dig,
fordi du med dette nye år
skænker os ny lykke og ny velsignelse
og stadig er os nådig.

Gud, vor Herre, vi takker dig,

fordi du i din godhed
i det forgangne år
har værnet landet og vor by
mod prisstigninger, pest og krig.

Herre, vor Gud, vi priser dig,

for din faderlige trofasthed
er uendelig
og ny hos os hver morgen.

Derfor folder vi ydmygt
vore hænder,
barmhjertige Gud,
og lovpriser dig til alle tider
med mund og hjerte.

Herre, vor Gud, vi takker dig!

3. Arie – kontratenor

Lobe, Zion, deinen Gott,
Lobe deinen Gott mit Freuden,
Auf! erzähle dessen Ruhm,
Der in seinem Heiligtum
Fernerhin dich als dein Hirt
Will auf grüner Auen weiden.

Pris din gud, Zion,
pris ham med glæde,
rejs dig! udbred hans ry.
Han, som i sin himmel
også fremover vil være din hyrde,
som lader dig græsse på grønne enge.

4. Recitativ – bas

Es wünsche sich die Welt,
Was Fleisch und Blute wohlgefällt;
Nur eins, eins bitt ich von dem Herrn,
Dies eine hätt ich gern,

Lad verden blot ønske sig,
hvad legemet begærer;
kun ét beder jeg dig om, Herre,
dette ene ønsker jeg:

Dass Jesus, meine Freude,
Mein treuer Hirt, mein Trost und Heil
Und meiner Seelen bestes Teil,
Mich als ein Schäflein seiner Weide
Auch dieses Jahr mit seinem Schutz umfasse
Und nimmermehr aus seinen Armen lasse.
Sein guter Geist,
Der mir den Weg zum Leben weist,
Regier und führe mich auf ebner Bahn,
So fang ich dieses Jahr in Jesu Namen an.

At Jesus, min glæde,
min trofaste hyrde, min trøst og frelse,
den bedste del af min sjæl
også i dette år vil vogte mig
som et får på hans enge og aldrig lade mig
forlade hans favn.
Hans gode ånd,
der viser mig vejen til livet,
skal styre og lede mig ad jævne stier;
så begynder jeg da dette år i Jesu navn.

5. Duet - tenor & bas

Jesus soll mein alles sein,
Jesus soll mein Anfang bleiben,
Jesus ist mein Freudenschein,
Jesu will ich mich verschreiben.
Jesus hilft mir durch sein Blut,
Jesus macht mein Ende gut.

Jesus skal være mit ét og alt,
Jesus skal fortsat være min begyndelse.
Jesus er mit glædeslys.
Jesus hengiver jeg mig til.
Jesus hjælper mig ved sit blod,
Jesus gør min død god.

6. Recitativ - tenor

Nun, Jesus gebe,
Dass mit dem neuen Jahr auch sein Gesalbter lebe;
Er segne beides, Stamm und Zweige,
Auf dass ihr Glück bis an die Wolken steige.
Es segne Jesus Kirch und Schul,
Er segne alle treue Lehrer,
Er segne seines Wortes Hörer;
Er segne Rat und Richterstuhl;
Er gieß auch über jedes Haus
In unsrer Stadt die Segensquellen aus;
Er gebe, dass aufs neu
Sich Fried und Treu
In unsern Grenzen küssen mögen.
So leben wir dies ganze Jahr im Segen.

Giv, Jesus, at de,
som tilhører Ham, også må leve i det nye år.
Måtte Han velsigne både stammen og grenene,
så deres lykke når himmelske højder.
Gid Han vil velsigne sin kirke og sin skole,
alle tro lærere,
Ordets hørere;
Han velsigne Råd og dommere.
Han udøse sin velsignelse
over hvert hus i denne by.
Lad det ske,
at fred og troskab igen
smelter sammen ved vore grænser.
Da lever vi hele året under velsignelse.

7. Koral

Lass uns das Jahr vollbringen
Zu Lob dem Namen dein,
Dass wir demselben singen
In der Christen Gemein;
Wollst uns das Leben fristen
Durch dein allmächtig Hand,
Erhalt deine lieben Christen
Und unser Vaterland.
Dein Segen zu uns wende,
Gib Fried an allem Ende;
Gib unverfälscht im Lande
Dein seligmachend Wort.
Die Heuchler mach zuschanden
Hier und an allem Ort.

Lad os leve året
til din pris,
som vi også synger den
i den kristne menighed.
Vil livet friste os,
da bevar ved din almagts hånd
dine troende
og vort fædreland.
Giv os din velsignelse,
giv fred overalt;
Giv os i dette land
dit uforfælskede ord til salighed.
Gør hyklerne til skamme
her og alle steder.

Læsning: Matthæus 2, 13-23

Fællessalme DDS 712 (synges stående):

A. P. Berggreen 1852

The image shows three staves of musical notation in G major (one sharp) and common time (C). The melody is written on a treble clef. The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllables across notes. The first staff contains the first line of lyrics, the second staff the second line, and the third staff the third line. The music ends with a double bar line.

Vær vel - kom - men, Her - rens år, og vel - kom - men her - hid!
Sand - heds Gud! lad dit hel - li - ge ord op - li - ve, op - ly - se det
høj - e Nord! Vel - kom - men, nyt - år, og vel - kom - men her!

1 Vær velkommen, Herrens år,
og velkommen herhid!
Sandheds Gud! lad dit hellige ord
oplive, oplyse det høje Nord!
Velkommen, nytår, og velkommen her!

2 Vær velkommen, Herrens år,
og velkommen herhid!
Nådens Gud! lad dit solskin i vår
os skænke på marken et gyldent år!
Velkommen, nytår, og velkommen her!

3 Vær velkommen, Herrens år,
og velkommen herhid!
Fredens Gud! den livsalige fred
du skænke vort land til at blomstres ved!
Velkommen, nytår, og velkommen her!

4 Vær velkommen, Herrens år,
og velkommen herhid!
Fader-Gud! os til glæde og gavn
nytåret henskrive i Jesu navn!
Velkommen, nytår, og velkommen her!

N.F.S. Grundtvig 1849

Kantate 58 "Ach Gott, wie manches Herzeleid"

1. Arie & Koral - bas & sopraner

Ach Gott, wie manches Herzeleid
Begegnet mir zu dieser Zeit!
Der schmale Weg ist Trübsals voll,
Den ich zum Himmel wandern soll.
Nur Geduld, Geduld, mein Herze,
Es ist eine böse Zeit!
Doch der Gang zur Seligkeit
Führt zur Freude nach dem Schmerze.

Ak Gud, hvor mit hjerte lider
i denne tid!
Den smalle vej til himlen
er fuld af smerte og bedrøvelse.
Tålmodighed, tålmodighed mit hjerte,
det er en svær tid!
Men vandrigen til salighed
fører til fryd efter smerten.

2. Recitativ - bas

Verfolgt dich gleich die arge Welt,
So hast du dennoch Gott zum Freunde,
Der wider deine Feinde
Dir stets den Rücken hält.
Und wenn der wütende Herodes
Das Urteil eines schmähen Todes
Gleich über unsern Heiland fällt,
So kommt ein Engel in der Nacht,
Der lässt Joseph träumen,
Dass er dem Würger soll entfliehen
Und nach Ägypten ziehen.
Gott hat ein Wort, das dich vertrauend macht.
Er spricht: Wenn Berg und Hügel niedersinken,
Wenn dich die Flut des Wassers will ertrinken,
So will ich dich doch nicht verlassen noch versäumen.

Om end denne verden forfølger dig,
så har du dog Gud til ven,
som altid dækker din ryg
mod dine fjender.
Når den rasende Herodes
dømmer vor frelser
til en forsmædelig død,
da kommer om natten en engel
til Josef, så han drømmer,
at han skal flygte fra morderen
og drage til Ægypten.
Guds ord gør dig tillidsfuld,
Han siger: Om bjerg og dal forsvinder,
og stormfloden vil drukne dig,
så vil jeg dog ikke forlade eller svigte dig.

3. Arie - sopran

Ich bin vergnügt in meinem Leiden,
Denn Gott ist meine Zuversicht.
Ich habe sichern Brief und Siegel,
Und dieses ist der feste Riegel,
Den bricht die Hölle selber nicht.

Jeg er tilfreds i min lidelse,
for Gud er min tilflugt.
Jeg har brev med segl derpå,
og dette er den stærke slå for døren,
som selv ikke Helvede kan bryde.

4. Recitativ - sopran

Kann es die Welt nicht lassen,
Mich zu verfolgen und zu hassen,
So weist mir Gottes Hand
Ein andres Land.
Ach! könnt es heute noch geschehen,
Dass ich mein Eden möchte sehen!

Om end verden ikke ophører med
at forfølge og hade mig,
så viser Guds hånd
mig et andet land.
Ak, kunne det blot ske allerede i dag,
at jeg måtte se mit Paradis!

5. Arie & Koral - bas & sopranoer

*Ich hab für mir ein schwere Reis
Zu dir ins Himmels Paradeis,
Da ist mein rechtes Vaterland,
Daran du dein Blut hast gewandt.
Nur getrost, getrost, ihr Herzen,
Hier ist Angst, dort Herrlichkeit!
Und die Freude jener Zeit
Überwieget alle Schmerzen.*

*Jeg har en tung rejse foran mig
frem til Dig i Paradis.
Der er mit rette fædreland,
som du har udgydt dit blod for.
Vær fortrøstningsfulde, I hjerter.
Her er angst, der herlighed!
Og glæden til den tid
overgår alle lidelser.*

Prædiken

Fællessalme DDS 104 (synges stående):

Mel. 15. årh. / Lucas Lossius 1553

Et barn er født i Bet - le - hem, Bet - - le -
hem, thi glæ - de sig Je - ru - sa - lem! Hal -
le - lu - ja, hal - le - - lu - ja!

1 Et barn er født i Betlehem,
thi glæde sig Jerusalem!
Halleluja, halleluja!

2 En fattig jomfru sad i løn
og fødte Himlens kongesøn.
Halleluja, halleluja!

3 Han lagdes i et krybberum,
Guds engle sang med fryd derom:
Halleluja, halleluja!

4 Og Østens vise ofred der
guld, røgelse og myrra skær.
Halleluja, halleluja!

5 Forvunden er nu al vor nød,
os er i dag en frelser fød.
Halleluja, halleluja!

6 Guds kære børn vi blev på ny,
skal holde jul i Himmel-by.
Halleluja, halleluja!

7 På stjernetæpper lyseblå
skal glade vi til kirke gå.
Halleluja, halleluja!

8 Guds engle der os lære brat
at synge, som de sang i nat:
Halleluja, halleluja!

9 Da vorde engle vi som de,
Guds milde ansigt skal vi se.
Halleluja, halleluja!

10 Ham være pris til evig tid
for frelser bold og broder blid!
Halleluja, halleluja!

*Latin 14. årh. Tysk 1545. Dansk 1544. 1569.
N.F.S. Grundtvig 1820 og 1845*

Bøn & Velsignelse

Kantate 63 "Christen, ätzt diesen Tag"

1. Kor

Christen, ätzt diesen Tag
In Metall und Marmorsteine!
Kommt und eilt mit mir zur Krippe
Und erweist mit frohen Lippen
Euren Dank und eure Pflicht;
Denn der Strahl, so da einbricht,
Zeigt sich euch zum Gnadenscheine.

I kristne, denne dag skal mejsles
i metal og marmor!
Kom, skynd jer med mig til krybben
og syng med glade stemmer
jeres pligtskyldige tak;
for det lys, der bryder frem dér,
kaster nådens lys over jer.

2. Recitativ - kontratenor

O selger Tag! o ungemaines Heute,
An dem das Heil der Welt,
Der Schilo, den Gott schon im Paradies
Dem menschlichen Geschlecht verhieß,
Nunmehr so vollkommen dargestellt
Und suchet Israel von der Gefangenschaft
und Sklavenketten
Des Satans zu erretten.
Du liebster Gott, was sind wir arme doch?
Ein abgefallnes Volk, so dich verlassen;
Und dennoch willst du uns nicht hassen;
Denn eh wir sollen noch
nach dem Verdienst zu Boden liegen,
Eh muss die Gottheit sich bequemen,
Die menschliche Natur an sich zu nehmen
Und auf der Erden
Im Hirtenstall zu einem Kinde werden.
O unbegreifliches, doch seliges Verfügen!

Oh, du salige, du usædvanlige dag
da verdens frelser,
Helten, som Gud allerede i Paradies
forudsagde skulle komme
i menneskeskikkelse,
viser sig helt og fuldt
og søger at redde Israel
fra Satans fangenskab og lænker.
Du kære Gud, hvem er dog vi elendige?
Et frafaldent folk, som har forladt dig,
og dog hader du os ikke.
For fremfor at fælde os
som fortjent,
vælger din guddommelighed
at iklæde sig menneskeskikkelse
og på jorden
at blive til et barn i krybben.
Oh, du ubegribelige, men salige bestemmelse.

3. Duet - sopran & bas

Gott, du hast es wohl gefüget,
Was uns itzo widerfährt.
Drum lasst uns auf ihn stets trauen
Und auf seine Gnade bauen,
Denn er hat uns dies beschert,
Was uns ewig nun vergnüget.

Gud, du har ordnet det vel,
hvad der således vederfares os.
Lad os derfor altid stole på Ham
og bygge på hans nåde,
for han har skænket os dette
til evig glæde.

4. Recitativ – tenor

So kehret sich nun heut
Das bange Leid,
Mit welchem Israel geängstet und beladen,
In lauter Heil und Gnaden.
Der Löw aus Davids Stamme ist erschienen,
Sein Bogen ist gespannt,
das Schwert ist schon gewetzt,
Womit er uns in vor'ge Freiheit setzt.

Så vendes da i dag
den frygt og ængstelse,
som har tynget Israel,
til lutter frelse og nåde.
Løven af Davids stamme er kommet.
Hans bue er spændt,
sværdet hvæsset,
hvormed Han igen sætter os i frihed.

5. Duet – kontratenor & tenor

Ruft und fleht den Himmel an,
Kommt, ihr Christen, kommt zum Reihen,
Ihr sollt euch ob dem erfreuen,
Was Gott hat anheut getan!
Da uns seine Huld verpfleget
Und mit so viel Heil beleget,
Dass man nicht g'nug danken kann.

Kom, I kristne, kom i flok,
anråb og bønfold himlen.
I skal fryde jer
over Guds værk i dag!
Hans nåde mætter os
og fylder os med så stor frelse,
at man ikke kan takke nok.

6. Recitativ – bas

Verdoppelt euch demnach,
ihr heißen Andachtsflammen,
Und schlagt in Demut brünstiglich zusammen!
Steigt fröhlich himmelan
Und danket Gott vor dies, was er getan!

I luende andagtsflammer
skal brænde dobbelt
og mødes inderligt i ydmyghed.
Stig glade mod himlen,
og tak Gud for, hvad han har gjort.

7. Kor

Höchster, schau in Gnaden an
Diese Glut gebückter Seelen!
Lass den Dank, den wir dir bringen,
Angenehme vor dir klingen,
Lass uns stets in Segen gehn,
Aber niemals nicht geschehn,
Dass uns der Satan möge quälen.

Du Højeste, se i nåde til
denne glød fra nedbøjede sjæle!
Lad den tak, vi bringer dig,
være dig til behag.
Lad os bestandigt være
under din velsignelse,
og lad aldrig Satan kunne plage os.

Oversættelser: Bente Marie Braarud

Medvirkende

Verner Villensgaard – *prædikant*

Enghave Barok

Klaudia Kidon – *sopran*

Daniel Carlsson – *kontratenor*

Poul Emborg – *tenor*

Jakob Bloch Jespersen – *bas*

Nina Fischer – *sopran (ripieno)*

Ulla Munch – *alt (ripieno)*

Otte Ottesen – *tenor (ripieno)*

Rasmus Kure Thomsen – *bas (ripieno)*

Friedemann Immer – *1. trompet*

Klaus Bjørn Olsen – *2. trompet*

Jesper Sode-Larsen – *3. trompet*

Kristina Schjelde Husum – *4. trompet*

Patrick Raab – *pauker*

Per Bengtsson – *1. obo*

Morten Kiernan – *2. obo*

Nils Jönsson – *3. obo*

Monika Fischaleck – *fagot*

Jesenka Balic Žunic – *1. violin*

Jens Solgaard – *2. violin*

Rastko Roknic – *viola*

Kjeld Steffensen – *cello*

Lars Baunkilde – *violone*

Fredrik Bock – *lut*

Christian Dehn Bang – *orgelpositiv*

Tak til:

STATENS KUNSTFOND

Den Böhmske Fond

Augustinus Fonden

Oticon Fonden

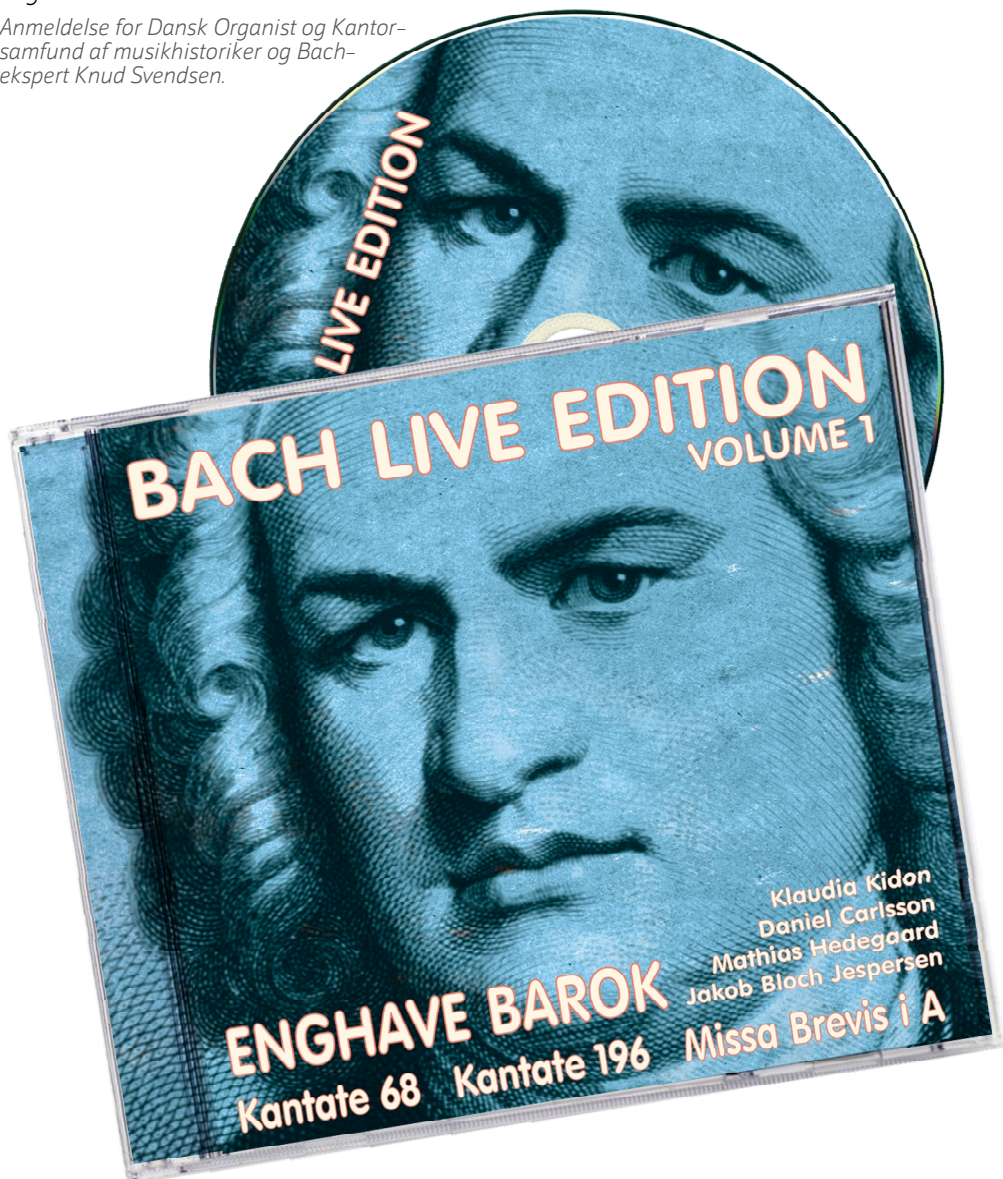
Toyota Fonden

Dansk Organist og Kantor Samfund

Tag Enghave Barok med hjem!

"...alle medvirkende musicerer ret af hjertet, med svung og begejstring og en naturlig indforståethed med stilen ... Enghave Baroks Vol. 1 må gerne få efterfølgere, hvis man kan holde denne standard. Stilbevidste solister, orkestermusikere og sangere ledet af en dirigent, der vil noget med Bach!"

Anmeldelse for Dansk Organist og Kantorsamfund af musikhistoriker og Bach-ekspert Knud Svendsen.

- kan købes ved udgangen eller på www.enghavebarok.dk

SOLBØNN

- himmelske toner fra Norge

LØRDAG 24. JANUAR 16.00

Koncert med uforlignelige Uranienborg Vokalensemble fra Oslo.
Med sig har de den prisbelønnede folkemusiker og komponist,
Gjermund Larsen på violin.

ENGHAVE BAROK 2015

SØNDAG 19. APRIL 15.00

SØNDAG 17. MAJ 15.00

SØNDAG 6. SEPTEMBER 15.00

SØNDAG 29. NOVEMBER 15.00

Fri entré

ENGHAVE KIRKE
Sønder Boulevard 120
1720 København V
- overfor Enghave S-station